

**Pan
Piotr Nowicki**

Radny Rady Miasta Płocka

dotyczy: *interpelacji Nr WSO.I.ZO.0057/624/08 złożonej między Sesjami Rady Miasta Płocka w dniu 4 marca 2008r.*

W odpowiedzi na Pana interpelację, dotyczącą możliwości finansowania lub współfinansowania profilaktycznych szczepień przeciwko meningokokom, pragnę poinformować co następuje:

1. Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, instytucją odpowiedzialną za organizację leczenia i profilaktyki w naszym kraju jest Minister Zdrowia, który kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, oraz jest dysponentem części 46 budżetu państwa. Minister Zdrowia określa – poprzez ustawy i rozporządzenia – procedury postępowania w konkretnych przypadkach, sposób funkcjonowania placówek służby zdrowia, podległych sobie służb, itp. Instytucją wykonawczą w zakresie ochrony zdrowia jest Narodowy Fundusz Zdrowia, którego zadaniem jest m. in. przeprowadzanie konkursów ofert oraz zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanie świadczeń zdrowotnych, a także promocja zdrowia i realizacja programów zdrowotnych.

Jednym z zadań Miasta jako organu samorządu terytorialnego jest ochrona i promocja zdrowia. W ramach tego zadania możemy wspierać funkcjonujący system ochrony zdrowia, nie możemy jednakże go wyręczać. Istnieje wiele chorób zagrażających zdrowiu i życiu ludzkiemu, powodowanych przez różne czynniki. Nawet najbogatszy samorząd nie udźwignie finansowo działań mających na celu zapobieganie wszystkim czynnikom powodującym choroby zagrażające życiu i zdrowiu swoich mieszkańców.

Decyzja o zaangażowaniu się w akcję szczepień ochronnych przeciwko meningokokom już zapadła, natomiast Program działań w kwestii szczepień ochronnych zostanie ostatecznie opracowany w chwili podjęcia przez Radę Miasta decyzji w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na powyższy cel (ze względu na konieczność określenia grupy docelowej).

2. Decyzja o realizacji programów zdrowotnych dla mieszkańców miasta Płocka, finansowanych ze środków budżetu miasta, jest podejmowana m. in. w oparciu o Narodowy Program Zdrowia przy uwzględnieniu rozpoznanych lokalnych potrzeb w tym zakresie oraz jako uzupełnienie działań realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia. Przyjęty 15.05.2007r. przez Radę Ministrów (Uchwała Nr 90/2007) *Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 – 2015* określa : strategiczne cele zdrowotne (8), cele operacyjne dotyczące czynników ryzyka i działań w zakresie promocji zdrowia (6), cele operacyjne dotyczące wybranych populacji (5) oraz niezbędne działania ze strony ochrony zdrowia i samorządu terytorialnego (4).

Miasto od wielu lat zleca realizację programów, które wpisują się w cele NPZ, są to:

- ✓ programy profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób nowotworowych (nowotwory sutka, jelita grubego i prostaty, program zdrowotny dla mieszkańców Płocka z użyciem metody PET) - realizacja celu strategicznego nr 2 – *zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu nowotworów złośliwych;*
- ✓ program edukacji przedporodowej - realizacja celu operacyjnego dotyczącego wybranych populacji nr 7 –

- ✓ program promocji zdrowia w szkołach - realizacja celu operacyjnego dotyczącego wybranych populacji nr 8 – *wspieranie rozwoju i zdrowia fizycznego, psychospołecznego oraz zapobiegania najczęstszym problemom zdrowotnym i społecznym dzieci i młodzieży*;
- ✓ program stomatologiczny dla dzieci - realizacja celu operacyjnego dotyczącego wybranych populacji nr 11 - *intensyfikacja zapobiegania próchnicy zębów u dzieci i młodzieży*;
- ✓ program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie – realizacja strategicznego celu zdrowotnego nr 7 - *zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom*;
- ✓ program profilaktycznych badań przesiewowych „Biała Sobota” - realizacja strategicznych celów operacyjnych: nr 2 - *zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu nowotworów złośliwych*; nr 4 – *zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez działania prewencyjno – promocyjne*; nr 5- *zmniejszenie przedwczesnej zachorowalności i ograniczenie negatywnych skutków przewlekłych schorzeń układu kostno-stawowego*; nr 6 – *zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu chorób układu oddechowego*.

W puli programów zdrowotnych, finansowanych ze środków Budżetu Miasta Płocka, może znaleźć się kolejny program – dotyczący profilaktycznych szczepień przeciwko meningokokom, jednakże wymaga to opracowania zasad realizacji programu, w tym określenia adresatów programu, oraz zabezpieczenia środków finansowych na jego realizację.

3. Zarówno ustawa z dnia 08.03.1990r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., art. 7 ut. 1 pkt 5), jak i ustawa z dnia 05.06.1998r. *o samorządzie powiatowym* (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1592, art. 4, ust. 1, pkt 2) nakłada na miasto Płock realizację zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia. Decyzja, jakie działania są podejmowane w ramach ww. zadań, należy do organu stanowiącego, czyli Rady Miasta Płocka.
4. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 27.08.2004r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą opracowywać i realizować programy zdrowotne. Powinny one dotyczyć w szczególności:
 - 1) ważnych zjawisk epidemiologicznych;
 - 2) innych niż określone w pkt 1 istotnych problemów zdrowotnych dotyczących całej lub określonej grupy świadczeniobiorców przy istniejących możliwościach ich eliminowania bądź ograniczania;
 - 3) wdrożenia nowych procedur medycznych i przedsięwzięć profilaktycznych.Realizatorzy ww. programów zdrowotnych wybierani są w drodze konkursu ofert. Programy zdrowotne realizowane zgodnie z ww. trybem są finansowane ze środków publicznych – czyli w naszym przypadku z budżetu Miasta Płocka.
5. Zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi Urząd Miasta Płocka nie ma możliwości pomocy osobom indywidualnym w formie bezpośredniego przekazywania środków finansowych (za wyjątkiem dodatków mieszkaniowych, które są przekazywane w ten sposób na podstawie ustawy z dnia 21.06.2001r. *o dodatkach mieszkaniowych*, Dz.U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.). Instytucją do tego uprawnioną jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który działa w zakresie określonym ustawą z dnia 12.03.2004r. *o pomocy społecznej* (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.). Ustawa ta przewiduje m. in. pomoc indywidualną w postaci zasiłku celowego, który może być przeznaczony m. in. na zakup leków i leczenia - w zakresie zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych. Zakup szczepionki tylko w szczególnych przypadkach może być uznany za taką potrzebę. Ponadto, o tego rodzaju pomoc mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które spełniają warunki kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, określone w cytowanej ustawie i przepisach wykonawczych. Procedura ubiegania się o taki zasiłek przewiduje złożenie wniosku, przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w celu określenia kwalifikacji do udzielenia pomocy i podjęcie decyzji. Decyzja o zwrocie kosztów za świadczenie już zrealizowane jest podejmowana tylko w wyjątkowych przypadkach.
6. Ustawa z dnia 06.09.2001r. *o chorobach zakaźnych i zakażeniach* (Dz.U. Nr 126, poz. 1384 z późn. zm.) określa sposób postępowania i zakres odpowiedzialności w sytuacji m. in.:
 - ✓ wystąpienia określonych chorób zakaźnych i zakażeń (art. 8 oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 08.02.2008r. *w sprawie wprowadzenia jednolitych procedur postępowania w związku z wystąpieniem*

- ✓ stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego na obszarze kraju (art. 15, art. 33 - 34),
- ✓ podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej oraz w przypadku stwierdzenia zgonu z powodu choroby zakaźnej (art. 20 – 32).

Zgodnie z powyższymi zapisami, za monitorowanie sytuacji epidemiologicznej na danym terenie odpowiedzialna jest Inspekcja Sanitarna. Stan zagrożenia epidemicznego lub epidemii na obszarze województwa lub jego części ogłasza i odwołuje wojewoda, na wniosek właściwego inspektora sanitarnego, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Sanitarnego. Właściwy inspektor sanitarny ustala zapotrzebowanie na szczepionki z uwzględnieniem liczby osób, które powinny być zaszczepione, ogłasza też wiek i grupy osób poddawanych szczepieniom. Koszt przeprowadzenia akcji szczepienia w takiej sytuacji jest finansowany ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Zdrowia. Takie sytuacje miały miejsce w przytaczanych przez Pana przypadkach przeprowadzenia akcji szczepień przeciwko meningokokom na obszarze miasta Brzeg i powiatu brzeskiego oraz w województwie opolskim i śląskim.

Zgodnie z rekomendacjami amerykańskiego Komitetu Doradczego ds. Szczepień (ACIP CDC) dotyczącego postępowania w przypadku wystąpienia ognisk choroby meningokokowej (które są respektowane również w naszym kraju), podjęcie decyzji o szczepieniach populacji narażonej należy rozważyć w sytuacji, gdy zlokalizowane zostanie ognisko inwazyjnej choroby meningokokowej (3 lub więcej zachorowań prawdopodobnych lub potwierdzonych w czasie krótszym niż 3 miesiące w określonym regionie administracyjnym lub instytucji) na danym terenie oraz gdy współczynnik zapadalności dla pierwotnych zachorowań przekroczy 10 przypadków na 100.000 osób.

Niezwłocznie po zapoznaniu się z informacją na temat zgonu spowodowanego chorobą meningokokową Urząd Miasta Płocka wystąpił z zapytaniem do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego z prośbą o ocenę sytuacji epidemiologicznej na terenie Szkoły Podstawowej Nr 3 oraz całego miasta. Z odpowiedzi PPIS wynika, iż *„sytuacja epidemiologiczna w chwili obecnej nie jest niepokojąca, ponieważ były to 2 różne przypadki zachorowań odległe od siebie w czasie 7 – 8 miesięcy, brak powiązania epidemiologicznego, mimo, że był to ten sam szczep bakterii. (...) Są wskazania do szczepień u osób z bezpośredniego kontaktu (54 osoby), w celu zabezpieczenia przed zachorowaniem, ale są to szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia.”*

W związku z powyższym, ze względu na brak kompetencji i brak podstaw do takiego działania, nie była rozważana kwestia zwrócenia się do Ministra Zdrowia o wydanie stosownego rozporządzenia.

Zastępca Prezydenta Miasta Płocka
Piotr Kubera

Otrzymują:

1. Adresat
2. WSO.I.ZO
3. BRM
4. A/a